

از آهسته‌رهش‌ها تا هنر درمانی

اصل و شرح

داروهایی مانند بوپرونورفین مانع تأثیر مخدر در معتادان می‌شوند و در مراحل ترک کاربرد دارند. نوع آهسته‌رهش آن زیر پوست کاشته و تا چندماه مانع تأثیر مواد مخدر در مصرف‌کننده می‌شود. حبیب بهرامی،

کارشناس اعتیاد به همشهری می‌گوید: «مدت زیادی از رواج داروی بوپرونورفین آهسته‌رهش نمی‌گذرد و هنوز نمی‌توان درباره نتایج استفاده از آن نظر قطعی داد. این دارو در گروه داروهای نگهدارنده قرار می‌گیرد، به این معنی که وقتی زیر پوست فرد معتاد قرار می‌گیرد، حدودا ۲ ماه به او کمک می‌کند تا زندگی روزمره خود را بدون گرایش به تهیه و

مصرف مواد ادامه دهد. در نمونه آهسته‌رهش انتظار نداریم که سوزدایی یا وابستگی معتاد به مواد مخدر را فوراً قطع کند. کسی که بوپرونورفین مصرف می‌کند همچنان در فاز نگهدارنده به سر می‌برد و وارد فاز درمان و قطع مصرف نشده است، هر چند در موارد معدودی با کاهش تدریجی دوز دارو سوزدایی انجام شده است.»

«کنترل مصرف» همان «کوپن تریاک» نیست

مدیرکل درمان ستاد مبارزه با مواد مخدر در گفت‌وگو با همشهری از تمهیدات تازه این ستاد خبر داد

فرمول قدیمی برای مواد جدید مؤثر نیست

او در پاسخ به سؤال همشهری یاد بازگشت به روش‌های گذشته برای کنترل اعتیاد در ایران، تأکید می‌کند: «در کوپن تریاک هدف فقط سهمیه‌دادن به معتادان بود، اما نگاه امروزی بر درمان تمرکز دارد. از طرف دیگر اکنون با مواد مخدر گوناگون روبه‌رو هستیم که در گذشته وجود نداشت، مانند روانگردان‌ها که نمی‌توان روش‌های گذشته را برای مصرف‌کنندگان‌شان اجرا کرد. به همین دلیل روش‌های نوین مانند استفاده از نالتروکسون و بوپرونورفین آهسته‌رهش در پیش گرفته شده است.» عباسی با تأکید بر انتقال درمان از شربت «ویوم» به سمست داروهای «بوپرونورفین» و «متادون» خاطر نشان کرد: «با توجه به کمبود شربت ویوم در شرایط کنونی، وزارت بهداشت و درمان باید روند درمان را به سمت این دو دارو هدایت کند. در سطح جهانی هم درمان اعتیاد براساس بوپرونورفین صورت می‌گیرد.»

مسئله‌هایی توأمان ترک کنند

در سال‌های دهه ۴۰ شمسی وزارت بهداشت اقدام به توزیع برگه‌های «کوپن تریاک» ویژه معتادان مسن کرده بود و هر سال حداقل سنن دریافت تریاک دولتی را افزایش می‌داد. معتادان این برگه‌های کاغذی را به مراکز بهداشت می‌بردند و سهمیه خود را که ۵ تا ۲۰ گرم تریاک دولتی بود، دریافت می‌کردند. ستاد مبارزه با مواد مخدر اخیراً روش «مدیریت مصرف» را پیشنهاد کرده است، اما این روش با کوپن تریاک ۵۰ سال پیش تفاوت دارد. سلیمان عباسی، مدیرکل درمان ستاد مبارزه با مواد مخدر با اشاره به اینکه در طرح مدیریت مصرف، ماده مخدر به معتاد تحویل داده نمی‌شود، به همشهری می‌گوید: «برخی معتادان متجاهر سن زیادی دارند و هم‌زمان با اعتیاد دچار بیماری‌های مزمن مانند سرطان هم هستند و بنا به نظر پزشک، جسم آنها اجازه اجرای برنامه‌های بهبودی را نمی‌دهد. در مدیریت مصرف فضاهایی برای آنها دیده شده است تا مواد را تحت نظر پزشک بدون آلودگی و اورژانس مصرف کنند. آنها طبق برنامه به مراکز درمانی مراجعه می‌کنند، اما نمی‌توانند مواد مخدر را دریافت و با خود خارج کنند، در حالی که در کوپن تریاک، مقداری مخدر به معتاد تحویل داده می‌شد.»

جامعه امروز

محمد سرابی روزنامه‌نگار ابرخی از موارد اعتیاد آتقدر شدید و کهنه هستند که پزشکان هم از درمان مبتلایان با روش‌های رایج ناامید می‌شوند. یک دهه پیش از انقلاب اسلامی، مقابله با اعتیاد با روش توزیع کوپن تریاک انجام می‌شد، اما امروزه مبارزه با مصرف مواد مخدر شامل حوزه گسترده‌ای از کاربرد داروهای مدرن تا آموزش‌ها و برنامه‌های اجتماعی و هنری است. با این حال هنوز هم برخی مصرف‌کنندگان شدید هستند که به درمان واکنشی نشان نمی‌دهند. اگرچه اکنون روش‌های جدیدی مانند داروهای آهسته‌رهش کاربرد پیدا کرده است که از آخرین دستاوردهای مقابله با اعتیاد به شمار می‌آید، بعضی از مصرف‌کنندگان قدیمی باید راه دیگری در پیش بگیرند.

یک بام و دو هوای مشوق‌های جمعیتی

جامعه پدیا

۷۲ درصد مولید کشور مختص فرزندان اول و دوم خانواده‌های ایرانی است و تنها ۱۸٫۶ درصد از مولید به فرزندان سوم و پیشتر اختصاص پیدا می‌کند. این یعنی در حالی که کارشناسان و مسئولان کشوری رنگ خطر بحران جمعیتی را به صدا در آورده‌اند، متأسفانه تمام برنامه‌های تشویقی سیاستگذاران متمرکز بر فرزندان سوم و چهارم و... است. زمانی که قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت با هدف رشد نرخ جمعیت و مقابله با روند نزولی باروری به تصویب رسید، حمایت از ازدواج جوانان و تولد فرزندان اول و دوم به محاق رفت. دلیل این ادعا هم این است که خانواده‌هایی که برای نخستین بار دومین بار صاحب فرزند می‌شوند، مشمول دریافت هیچ کدام از مشوق‌های فرزندان آوری نیستند، نه امکان استفاده مجدد از قانون را دارند که وزارت راه‌وشهرسازی مکلف به اجرائش شده و نه امکان استفاده از تسهیلات قرض الحسنه و دیعه با خرید مسکن یا بازپرداخت ۲۰ ساله را دارند.

سابقه سه‌ساله اجرای قانون جوانی و سیر نزولی جمعیت کشور حکایت از آن دارد که تمرکز سیاستگذاران بر افزایش تعداد فرزندان در خانواده‌ها و به‌عنوان شاخص بهبود نرخ باروری نتوانسته نمره قبولی بگیرد. آمارهای رسمی نشان می‌دهد که مسئله جمعیت در این مرحله با تولد فرزندان سوم به بعد حل نشده و تمرکز جدی باید بر حمایت از ازدواج و تولد فرزندان اول و دوم باشد. براساس آمار که مرزیه وحید دستجردی، دبیر ستاد ملی جمعیت اعلام کرده، تعداد ولادت فرزندان مرتبه اول در سال ۱۴۰۳ معادل ۲۸ هزار و ۷۶۰ نفر بوده و در سال ۱۴۰۴ به ۲۲ هزار و ۱۶۲ نفر رسیده که با کاهش ۲۸ هزار و ۱۹۸ موردی همراه بوده است. سهم تولد فرزندان مرتبه دوم نیز در سال ۱۴۰۳ معادل ۳۵ هزار و ۵۸۳ نفر و در سال ۱۴۰۴ نیز ۲۸ هزار و ۱۲ نفر بوده که با کاهش ۴۰ هزار و ۲۷۲ نفری همراه بوده است. این مسئول در ادامه با اشاره به سهم فرزندان سوم گفته است که سهم فرزندان مرتبه سوم در سال ۱۴۰۳، ۱۸۱ هزار و ۱۴۲ مورد بوده که در سال ۱۴۰۴ به ۱۶۴ هزار و ۲۲۲ نفر رسیده و این روند نیز کاهش یافته است. سهم فرزندان مرتبه چهارم در سال ۱۴۰۳ نیز ۵۷ هزار و ۶۳ مورد بوده که در سال ۱۴۰۴، به ۵۴ هزار و ۹۱۴ مورد رسیده است.

کسی از طرح جامع کنکور خبر ندارد

ایده جدید برای کاهش فشار کنکور بر دبیرستانی‌ها

هر خبری درباره تغییر کنکور، به سرعت زندگی داوطلبان و خانواده‌هایشان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. سال قبل کنکور دوبار برگزار شد که یکی قبل از جنگ ۱۲ روزه و یکی بعد از آن بود. امسال تا اواخر اردیبهشت مشخص نبود که اساساً کنکور برگزار می‌شود یا خیر. پس از اینکه برگزاری آن اعلام شد، قانون تأثیر معدل سال‌های آخر دبلم در مدت یک هفته تغییر کرد. درباره سسال‌های آینده هم خبرهایی از تبدیل کنکور به «طرح جامع»

اعضای کمیسیون آموزش مجلس شورای اسلامی و شورای عالی آموزش و پرورش کشور هم همینطور. اگر مراحل تحقیقاتی جایگزینی کنکور با «طرح جامع» هم تهیه شده باشد یا امسال تهیه شود، باز هم بررسی آن در شورای عالی انقلاب فرهنگی، اعمال اصلاحات احتمالی و ارجاع آن به نهادهای مرتبط مانند مجلس تا چند سال طول خواهد کشید. حداقل این است که چنین طرحی به زمان کنکور ۱۴۰۶ نخواهد رسید. قانونگذاران و مدیران حوزه‌های مرتبط با کنکور تلاش می‌کنند این آزمون مقطعی را به نوعی سنجش طولانی مدت تبدیل کنند تا هم بازار تجاری و مافیایی کنکور از میان برداشته شود و هم عدالت آموزشی در میان داوطلبان اجرا شود اما طرح‌ها یکی بعد از دیگری اجرا و حذف می‌شوند و همچنان کنکور پابرجا مانده است.

رسیده است. روز شنبه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی از بررسی طرحی خبر داده که بر اساس آن دانش‌آموزان پس از گذراندن دوره متوسطه دوم در یک آزمون جامع شرکت خواهند کرد. حجت‌الاسلام عبدالحسین خسروپناه در حاشیه مراسم بزرگداشت شهید طهرانچی گفته است: «در حال پیگیری طرح جامعی هستیم که از سوی شورای عالی آموزش و پرورش تهیه و در شورای عالی انقلاب فرهنگی بررسی شود. در این طرح، آزمون جامع جایگاه ویژه‌ای خواهد داشت و دروس دوره متوسطه دوم را پوشش خواهد داد.» همشهری برای پیگیری این خبر با حوزه‌های تصمیم‌گیر درباره کنکور تماس گرفت. شورای عالی انقلاب فرهنگی اعلام کرد که تنها اطلاعات قابل ارائه همین خبری است که دبیر شورا اعلام کرده است. مسئولان سازمان سنجش از چنین طرحی اطلاع نداشتند.

رد جنگ و آنهایی که کنار نامشان، کلمه شهید ثبت شد. از ذهن ایرانی‌ها بیرون نمی‌رود. حال جوان‌هایی که ۸ سال دفاع مقدس را ندیده بودند، حالا شبیه همان‌هایی است که آن سال‌ها را دوام

مکان کجاست؟

نمی‌گذارد که یاد شهیدای میناب از خاطر مان برود؛ تابلویی سراسر سفید که روی آن نام شهید هرروز در دل‌مان زنده می‌کند؛ تابلویی که در سادگی‌ترین شکل ممکن و با یک سؤال ساده «مکان کجاست؟»

آوردند اما فراموش نکردند. این روزها هم یک تابلو در گوشه‌ای از شهر، یاد شهیدای میناب را هرروز در دل‌مان زنده می‌کند؛ تابلویی که در ساده‌ترین شکل ممکن و با یک سؤال ساده

صفحه ۱ از ۱ مهدی سلاسی

صدای «سور و سات» می‌آید

گفت‌وگو با مردان پیر و جوانی که صدای سرنوازی را در جشن‌های روستاها و شهرها به گوش می‌رسانند

شادباش‌های عروس و داماد

مظفر ۶۴ ساله است و برادرش کیومرث ۶۰ ساله، اهل قارقان یا همان خرقان استان قزوین، سساز و دهل‌نوازی را از پدرشان، صفی‌خان دانکی یاد گرفته‌اند. در کودکی، از زمانی که گاه‌به‌گاه به جای گشت‌وگذار در آوج و آب‌تنی در چشمه‌های بولافی یا سرنا و طبل (دهل) دست‌ساز پدر سرگرم بودند. کیومرث نفس بیشتری دارد و به سرنا یا ساز می‌دمد و مظفر ضرب دستش برزور است و بر دهل می‌کوبد. خوش‌نوازند و بیش از ۳۵ سال است آوازه خوش‌نوازی‌شان در همه شهرها و روستاهای دور و نزدیک پیچیده؛ از مازندران تا هرمزگان و از کردستان تا خراسان. هنوز خستگی ساز و دهل‌نوازی عروسی شب گذشته شهرستان بهار همدان از تن‌شان دررفته که باید راهی روستایی در سندانج شوند. مظفر آنها را می‌گوید و ادامه می‌دهد: «از بعد از این جنگ آخره یواش‌یواش سرمون شلوغ شد. حالا هم شلوغ‌تر شده چون فرصت زیادی تا محرم و صفر نیست. خدا رو شکر، ان‌شاءالله همیشه شادی باشه.» بنا به درخواست میزبان در هر مجلس عروسی و جشن از ۲۰ دقیقه تا ۲ ساعت سنتی‌نوازی می‌کنند و مُزدشان نیز توافق است؛ یا شادباش‌های عروس و داماد یا مبلغی بین ۶ تا ۱۰ میلیون تومان.

ساز عروسی کوک می‌شود

مسئولیت کیومرث بیشتر سرنوازی است؛ تدارک لباس، تولید محتوا و مدیریت صفحه شخصی‌شان در یکی از شبکه‌های مجازی را نیز بر عهده دارد، البته با کمک الهام‌خانم، دختر تن‌تغاری‌اش؛ «خیلیا توی اینترنت ما رو پیدا می‌کنن و مشتری می‌شن. برای همین از بعضی اجراها مون و مجلسایی که شور و شمار جمعیتش بالاست و یکنواختی کوفته‌توی بیج می‌داریم.» انتخاب لباس برای اجرا در مجالس گوناگون هم قاعده و قانون خود را دارد؛ «لباس‌مون بیشتر شیهه‌مه؛ به وقتایی محلی و به وقتایی هم کت و شلوار می‌پوشیم. معمولاً توی مجلسای روستایی و قومیتی، لباس مخصوص همون منطقه و قوم (کر، لر، ترک، بلوچ، عرب، گیلک) رو تن می‌کنیم. توی تالاری پذیرایی شهری هم کت و شلوار بپوشیم.» برادران دانکی مشتری‌بان دولتی و سازمانی هم دارند، از جمله وزارتخانه‌ها و شهرداری‌ها که به بهانه برگزاری مراسم سرور در مناسبت‌های مذهبی و ملی، سراغ آنها را می‌گیرند. مظفر و کیومرث، هفته گذشته شب عید غدیر در خیابان‌های پایتخت به نواختن ساز و دهل مشغول بودند.

گزارش

سحر جعفریان عصر روزنامه‌نگار خوشحالند و با همراهی شماری از اقوام در چه یک و دوستان صمیمی از دفتر ازدواج خارج می‌شوند. همین که عروس دسته‌گل سپیدش را بالا می‌برد و داماد از ذوق حلقه از دواج‌شان می‌خندد، صدای نوستالژیک سُرنا و دهل به گوش می‌رسد؛ «یار مبارک یادایشالا مبارک یاد...» همراهمان با ریتم سنتی نوازان ضرب می‌گیرند و چند رهگذر نیز مهمان ناخوانده مراسم عقد که حالا به میان پیاده‌رو کشیده شده، می‌شوند. دور تر، در خیابان یا محله‌ای دیگر باز سوروسات عروسی پریاست. عروس و داماد موتور سواراند و جز عکاس و نوازنده کسی به جشن جمع و جورشان دعوت نیست. نوازنده «ساز و دهل بیاریه، گل و گلاب بیاریه» می‌نوازند و عکاس، لحظه‌های شاد زوج متفاوت را شکار می‌کند. دیواره، دور و دور تر، حوالی پارک ملت، عروس و دامادی خجالتی گوش به فرمان فیلمبردارند. عروس خانم کمی جلوتر از آقا داماد ایستاد تا ژست‌شان واقعی از آب درآید. خواننده گروه موسیقی همراه «چینگه چینگه ساز میاد از بالای شیراز میاد» را می‌خواند. این روزها که جنگ گذشته و فرصت کمی باقی است تا شروع ماه‌های محرم و صفر، ساز عروسی حسایی کوک شده است.

مکتب

کوبه طبل جشن بعد از کوس جنگ

عرفان در قسمت معرفی و توضیح صفحه شخصی خود در یکی از شبکه‌های مجازی نوشته: «تنها دی‌جی دهل‌نواز ایران». از سر همین جمله که وصف پارادوکسی جالب (جدید و مجهز با سنتی و ساده) در مهارت‌های موسیقایی اوست، افراد بسیاری دنبال و پسندش می‌کنند. تاریخ آخرین ویدیویی که عرفان به اشتراک گذاشت به چند روز قبل بازمی‌گردد؛ عصر گرم ۱۷ خرداد ۱۴۰۵. ویدئو نمایی از یک مراسم ساده و دوستانه ازدواج می‌نشان می‌دهد؛ مرکز شهر، کافه‌ای کوچک، چند بادکنک با رنگ پُر و گل‌هایی به رنگ هلوبویی، عروس و داماد دهه‌هشتادی با رخت و لباس‌هایی ساده و راحت، دوستایی صمیمی و شوخ و عرفان و دستیارش که به نت «یار مبارک، یادایشالا مبارک...» ساز و دهل می‌نوازند. در ویدئویی دیگر که تاریخش کمی قبل‌تر است، عرفان میان دایره رقص مردانی کرد در باغی بزرگ در شهر قروه استان کردستان ایستاده و باز دهل می‌نوازند. این بار اما صدای دهلش با ترانه‌های ضبطی که از تجهیزات صوتی دی‌جی به گوش می‌رسد، ترکیب می‌شود. از نظرانی که زیر هر کدام از ویدئوها ثبت شده، پیداست مهم‌ترین سؤال دنبال‌کنندگان چندچون هزینه خدمات موسیقی مجالس است. عید ساز و دهل‌نوازان و دی‌جی‌های شش‌دهشتی است؛ این را می‌تیم می‌گوید که خواننده خیابانی است؛ «این روزا خیلی عروس و دواماد می‌بینم، عروس و دوامادی مینیمال که ساده و خودمونی جشن می‌گیرن؛ یا به عکاس و به خواننده یا نوازنده و تعدادی هم دوست و رفیق. این مدل مراسم خیلی خوبه؛ هم ساده‌ن و هم برگزاریشون توی فضاهای عمومی باعث شادی آفرینی جمعی می‌شه.»

فولکلور در خدمت شادی لایه‌ای آگهی‌های اینترنیتی با برجسب خدمات مجالس، عنوان «موسیقی سنتی» کم نیست؛ عنوانی که به گفته پاسخگوی تلفن یکی از همان آگهی‌دهندگان چند سالی است با استقبال مواجه شده است؛ «درسته تشریفات لوکس و لاکچری خیلی طرفدار داره، ولی مشتری بعضی خدمات کلاسیک و بومی هم زیاد شده؛ مثل دهل‌نوازی وسط کلی سوروسات شیک. جوانای امروزی سلیقه خاصی دارن، دنبال خاطر مایزی و به جور هيجان و سورپرایز متفاوتن.» پاسخگوی تلفن دیگر مؤسسه برگزارکننده تشریفات مراسم و مجالس که مردی جوان و پر حوصله است، توضیح می‌دهد: «مؤسسه ما با بهترین گروه موسیقی سنتی همکاری می‌کنه که نوازنده‌هاش همه استان، کافیه بگید ساز و دهل به چه سبکی می‌خواید؛ لر، کردی، خراسانی یا جنوبی، یا بگید که چه فضا و برنامه‌ای مدنظر دارید؛ ورود یا بدرقه عروس و دواماد، از دواجی دانشجویی یا کاروان‌های شادی تقویمی مثل روز شیراز...» با توجه به افزایش تماس و درخواست خدمات موسیقی سنتی در روزهای منتهی به ماه محرم، جمله پایانی مرد جوان تأکید بر روز و هر چه زودتر منوی ساز و آواز فولکلوریک مؤسسه‌شان است.

